



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

7. De voto paupertatis in religione approbata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

ius perfectionis propriæ, sed alienæ, siquidem non
tam hominem perficit, quam perfectum exigit.
Quod si talis sit confirmatus debet petere dispensa-
tionem à summo Pontifice.

CAP. VII.

*De voto paupertatis in religione approbata
edito.*

Ratione voti paupertatis obligatur Religiosus, ¹
ne quid proprium habere possit.

Religiosus retinet dominium hominis & famæ, ²
capax est etiam iuris eligendi præsentandi benefici-
orum & Regularium.

Scholastici & coadiutores temporales, qui in So- ³
cietate Iesu, post biennium probationis, vota sim-
plicitate ediderunt, retinere & acquirere possunt, do-
minium verum radicale; V. C. hæreditatem privati
tamen actuali iure de iis arbitrato suo disponendi.
Si tamen re ipsa inter viuos aut mortis causa de bo-
nis suis disponant absque consensu superioris, vide-
tur valida esse dispositio, licet ipsi peccent contra
votum paupertatis; quia retinent dominium bono-
rum, donec se iis abdicant, non abdicant se autem
ante professionem solemnem, per quam ipso iure
privantur dominio rerum antehabitarum.

Sine consensu Prælati expresso aut præsumto Re- ⁴
ligiosus nullam rem precio æstimabilem accipere,
retinere, absumere potest.

NB. Comestibilia fructusve accepta à Religio-
so in notabili quantitate constituunt mortale, quia
solus usus rei repugnat voto etiam commutationes
V. C. breuiarii sed veniales, utpote repugnantes reli-
gionis perfectioni; Item peccat studio-

sus Religiosus abutens, pecuniis pro victu ad lusum, Item esculenta ex mensa pro se posita secum auferens.

- 5 Si Religiosus parcus viuendo aliquid reseruat, non sibi acquirit, sed monasterio manet, quippe domini incapax, ideoque nihil sibi proprium acquirere reseruando potens.
- 6 Religiosus etiam contra votum paupertatis delinquit, si res ipsi ad usum concessas destruit per culpam crassam, quæ dolo æquiparatur, quia is actus est proprius domini, posse rem arbitratu suo destruere, perdere, religiosus autem cui solus usus facti concessus non potest actum talem domini exerce-re sine violatione paupertatis voti, & si Religiosus peculium habet suæ administrationi commissum, debet ex eo restitutionem facere Monasterio.
- 7 Quicquid Religiosus contractu, donatione, & hereditate acquirit, Monasterio acquirit, Monasterium autem non obligatur ex contractu delicto religiosi, nisi quatenus consensum præbuit, vel aliquod inde commodum accepit.
- 8 Peccare censetur Religiosus contra votum paupertatis, si quædam abscondat, ne Prælati ipsam habere sciat, aut reuocare possit, quia tales sunt actus tanquam domini independentis siue iuris proprietarii qui voto paupertatis repugnant.
- 9 Administratores & Oeconomi Religionis, plus dare non possunt, quam ordinis Regula, consuetudo vel superioris voluntas permittit.
- 10 Prælati Regulares contra votum paupertatis, & aduersus iustitiam peccant, si bona conuentus aliter expendant aut donent, quam ordinis Regula & consuetudo permittit, quia Prælati non sunt bono-

rum communium domini, sed solum administra-
tores.

Quanta materia ad transgressionem voti pauper-
tatis requiratur, ita defini solet sicuti in furto.

Religiosi peculium habere possunt secundum 1 2
professionem & administrationem dependentem à
Prælati voluntate V. C. Beneficium parochiale cum
licentia Prælati; Item vestes, & alia necessaria an-
imæ dari solent à parentibus aut consanguineis, pro
consuetudine monasterii.

NB. Peculium dicitur quasi pusilla pecunia, vel
pusillum patrimonium quod duplex, vnum iuris
perfecti ac independentis, quod est proprie dictum
dominium seu facultas disponendi de re suo arbitra-
ri, huius incapax Regularis. Aliud peculium est de-
pendens à voluntate Prælati, quo ad solam admini-
strationem & huius capax est Regularis.

Trid. Concil. videtur prohibuisse, ne Religioso 1 3
designentur stabiles redditus instar cuiusdam peculii,
quamuis dependentis à Prælati voluntate licet alii
D.D. non sine probabilitate negent id Trid. Concil.
adversari.

NB. Licet alioquin monasterium non teneatur
ex delicto monachi, tamen si peculii administratio-
nem habeat, præsertim extra Monasterium degens,
pro eo damnus refarciendum esse.

Prælati Religiosus licentiam dare non potest 1 4
res assumendi in vsus vanos aut illicitos, sed tantum
expedendi ad utilitatem Monasterii publicam vel
privatam. Nam Prælati subdito maiorem facultatem
conferre non potest, quam ipse habet, cum au-
tem is bonorum Monasterii dominus, non sit, sed
tantum administrator, ideo ea arbitratu suo atque

Fff 3 inuri-

inutiliter expendere non potest, sed tantum in eiusdem Ecclesiae bonum seu utilitatem. Ergo.

15 Etiam Abbatissae Monialibus suis subditis licentiam dare possunt accipiendi, expendendi, retinendi quae iusta sunt.

16 Religiosus si rem aliquam donatam absolute acceptet in fauorem alterius, non interueniente licentia Praelati, peccat contra votum paupertatis; secus tamen, si se habeat tantum vt intercessor, Eleemosynarius, internuncius, sed hoc repugnat Regulis Societatis: Ratio, quia sicut cum priori ita etiam in hoc casu Religiosus ius aliquod precio aestimabile sibi usurpat, si accipiat pecuniam suo arbitrato pauperibus dissoluendam, ita vt à dante reuocari non possit.

17 **X3.** Religiosus beneficiarius interim dum beneficium obtinet administrationem reddituum habet à sacris Canonibus sibi concessam, quos proinde ad pias causas aut ad sui sustentationem applicare potest, & hoc habet locum etiam in beneficio manuali. Ratio, quia talis est natura beneficii Ecclesiastici, vt tribuat alicui ius administrandi redditus ad necessarios vel pios vsus. Reditus autem ex tali beneficio relicti post mortem Religiosi ad Ecclesiam cui seruiuit, pertinent.

18 **B.** Quae Religiosus beneficiatus aliunde (V. C. hereditate, donatione,) quam ex beneficio acquirit Monasterium sibi vendicare potest.

19 Praelatus religioso vsu alicuius rei tanquam irreuocabilem concedere non potest, adeo, vt etiam promittat non reuocaturum, nihilominus absque iniuria reuocare non possit. Nam Praelatus nihil Religioso contra votum paupertatis concedere potest, repugnat autem voto paupertatis, habere vsu alicuius

alicuius rei independentem & irreuocabilem à Prælato.

Si Monacho hæreditas aut legatum relinquatur ²⁰ talige, vt ad ipsum, & non ad Monasterium pertinere debeat, explicari debet, voluisse testatorem, vt ad Monachum pertineat cum consensu Prælati. Quare si Prælati consensum negat, committit legatum, vel institutum: Ratio, quia dispositionem quamcumque ita interpretari oportet, potius vt valeat, quam vt pereat. Et perplexitas testatoris secundum præsumptam voluntatem testatoris ordinanda est. Et Verba testatoris debent intelligi secundum conditionem personæ alicuius cui aliquid datur, Atqui Monachus hæreditatis aliter capax non est, nisi quoad vsum dependentem à voluntate Prælati. Monachus tamen sibi legatum relictum potest monasterio resignare, quia conditio illa à testatore apposta erat in gratiam Monachi, quiuis autem fauori suo renunciare potest.

Si testator expresserit nõ aliter se relinquere Monacho, nisi vt habeat rem independentem à Prælati consensu irritum est legatum, sed in dubio non est præsumendum id adiectum fuisse, vt conditionem propriè dictam, sed vt modum, qui si impossibilis sit, pro non adiecto habetur.

Pœnitentiæ religiosæ paupertatis (videlicet qui aliquid ²¹ vt proprium retinet) Canonico iure decreta sunt.

1. Si absque pœnitentiâ mortuus fuerit in loco sacro non sepeliatur aut sepultus extrahatur, iterum.

2. Vt ad agendam pœnitentiâ in carcerem detur. 3. Vt biennio voce actiua & passiuâ sit priuatus.